

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ เรื่องการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ เรื่องการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบในระหว่างกลุ่มตัวอย่างต่อไปนี้

1. เพศ ชายและหญิง
2. อายุ แบ่ง 3 ระดับ อายุ 40 ปีและต่ำกว่า 41-60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา แบ่ง 3 ระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา
4. การรักษา โดยวิธีผ่าตัด และใส่ยา
5. จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล แบ่งเป็น ครั้งแรกและครั้งหลัง

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่เข้ารับการรักษายาในโรงพยาบาลทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกที่เคยเป็นผู้ป่วยในมาก่อน และมาตรวจตามนัด กลุ่มตัวอย่างประชากรได้จากโรงพยาบาล 3 แห่งคือ

1. โรงพยาบาลศิริราช
2. โรงพยาบาลรามาธิบดี
3. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

เพื่อที่จะให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจากผู้ป่วยหลอดเลือดหัวใจตีบของโรงพยาบาลดังกล่าว โดยเลือกประชากรตามเกณฑ์ที่ต้องการและสุ่มมา รวมประชากรที่ใช้ศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้เรื่องการปฏิบัติ
 คนของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยใช้ความรู้
 จากการศึกษา ค้นคว้าและประสบการณ์ในการทำงานเป็นหลักในการสร้างแบบสัมภาษณ์

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์

ได้แบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ
 มีจำนวน 21 ข้อ แต่ละข้อมีข้อย่อยเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เลือกตอบว่าข้อย่อยใดที่ผู้ถูกสัมภาษณ์
 มีความรู้มากที่สุดหรือปฏิบัติตัวเป็นประจำก็ให้ใส่เครื่องหมาย (✓) ไว้ แล้วนำมานับความถี่
 เพื่อหาค่าทางสถิติต่อไป

การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ (Content Validity)

ผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์ (Expert judgment of Content)
 มาเพื่อประเมินค่าความตรงของแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

1. มีวุฒิประกาศนียบัตรพยาบาลถึงระดับปริญญา
2. มีประสบการณ์ด้านทางการแพทย์ผู้ป่วยโรคหัวใจ

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษาพยาบาล ดังรายชื่อสถาบันดังต่อไปนี้

1. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2 ท่าน
2. วิทยาลัยพยาบาล สภากาชาดไทย	4 "
3. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	2 "

4. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 1 ท่าน
 5. ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี 3 "

เมื่อเลือกผู้ทรงคุณวุฒิได้แล้ว ผู้วิจัยจึงขอหนังสือแนะนำตัวจากหัวหน้าภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเพื่อขอความช่วยเหลือในการตรวจแบบสัมภาษณ์ เมื่อได้รับแบบสัมภาษณ์คืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ทั้ง 12 ฉบับมาตรวจแก้ไข ปรับปรุงและเลือกข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันร้อยละ 80 ไว้ แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 ที่สร้างขึ้นในระยะแรกมี 25 ข้อ เมื่อหาความตรงแล้วได้ปรับปรุงเหลือ 23 ข้อ.

การนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริงจำนวน 20 คน เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ขึ้นแล้ว จึงได้คัดเลือกเอาข้อที่กลุ่มทดลองให้โอกาสเลือกข้อคำถามทุก ๆ ข้อไว้เพื่อใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ต่อไป ในครั้งนี้ได้ตัดข้อที่ผู้ปวยเลือกตอบทำนองเดียวกันหมดออกอีก 2 ข้อ จึงเหลือ 21 ข้อ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั้ง 3 แห่ง คือ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามาธิบดี โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการเข้าทำการสัมภาษณ์ผู้ปวยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ พร้อมทั้งกำหนด วัน เวลา ในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยเข้าทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ใช้เวลาสัมภาษณ์คนละประมาณ 15 นาที ใช้เวลาทั้งสิ้น 3 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนร้อยละของสถานะภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา วิธีการรักษา จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบระหว่างกลุ่มเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา วิธีการรักษา จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล โดยการทดสอบไคสแควร์ (χ^2)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้เรื่องการปฏิบัติตนของผู้ป่วยแต่ละกลุ่มโดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum \left[\frac{(f_o - f_e)^2}{f_e} \right] \quad 1$$

เมื่อ f_o = ความถี่ที่ไดจากการปฏิบัติ

f_e = ความถี่ตามสมมติฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ประคอง วรรณสุต สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2517), หน้า 101